EERSTE JAAR — NUMMER 7 30 CT. PER NUMMER ZATERDAG 13 AUGUSTUS 1927

Wij blijven immer pal.
Die 't kruis niet en draagt,
is het kruis niet waard, noch
christen is zijn naam.

Uit een brief van een Vl. Yser-soldaat in de gevangenis van Fresnes

DE MANDELGALM

KATHOLIEK-VLAAMSCH-NATIONAAL WEEKBLAD VOOR ISEGHEM EN OMLIGGENDE

AANKONDIGINGEN
1e blad en tusschen stadsnieuws : 1 fr. de regel — 3e en 4e blad en aanbevolen huizen : 0.75 fr. — Notarieele : 0.50 fr. — 10 o/o korting per 100 regels, 25 o/o per 500, 50 o/o per 1000.

INSCHRIJVING OP ALLE POSTKANTOREN
Een jaar: 15 fr. 6 maand: 8.00 fr.
3 maand: 4.00 fr. Buitenland: 25.00 fr.

Opstel en Beheer, Marktstraat, 22 ISEGHEM
Verantwoordelijke uitgever:
Rob. Verhaeghe, Iseghem. Postrek. nr 2024.66.

Alle mededeelingen moeten ten laatste den Donderdag avond voor 't verschijnen van 't blad binnengezonden zijn.

ONZE VROUWE VAN VLAANDREN,
DAT IST LAND VAN MIJN HART, WAAR
MENSCHEN LIJDEN EN DROOMEN,
ALS IK. HET BLOEDT OM 'T KWITTEN
VAN ZIJN PLICHT: HET STAAT VOL
PUINEN, HET LIGT VOL LIJKEN.
BELOON VLAANDREN OM ZIJN TROUW,
GEEF HET DE VRUCHT VAN ZIJN
BLOED.

MAAR C.V.

ONZE LIEVE VROUW HEMELVAART

Laten wij ons verheugen met onze Moeder de H. Kerk om Maria's ten-hemel-opneming en hare kroning als koningin van hemel en aarde.

Maria, als moeder van God, is nooit onderworpen geweest aan de zonde en de booze begeerlijkheid. En daarom ook mocht voor Haar de vloek, die weegt over 't zondige menschdom, sinds den val van ons eerste ouders, niet gelden: « Gij zijt stof en tot stof zult gij wederkeeren ». Zij is den dood ingegaan evenals haar Goddelijk kind, om Dezen ook hierin gelijk te worden en zich onmetelijke genaden te verwerven; maar het maagdelijk lichaam, waaruit de Zoon van God het Vleesch had aangenomen, mocht niet de prooi der ontbinding worden. Spoedig ten leven opgewekt, werd Maria, naar de algemeene overtuiging van alle christene eeuwen, met lichaam en ziel ten hemel opgenomen om bezit te gaan nemen van den hoogsten troon en uit de hand der allerheiligste Drievuldigheid haar heerlijke kroon te ontvangen.

Nu is zij waarlijk Koningin des hemels! Het « Salve Regina » « Wees gegroet, Koningin » klinkt sinds den heugelijken dag door de hemelpaleizen Maria ter eere. « Salve Regina » zingen haar toe de engelen, die zij reeds op aarde in waardigheid en heiligheid overtrof, en die thans ook in den hemel in eer en glorie ver achter zich laat. « Salve Regina » jubelen de patriarchen zich nederwerpend voor den troon van Haar, die de kroon en bekroning is van hun edel geslacht. In heilige vervoering en verrukking zien de profeten nu in waarheid en werkelijkheid op tot Haar, die zij tot nog toe enkel in den geest mochten aanschouwen. De apostelen zingen den lof van Jezus' Moeder, die zij op aarde zoo lief hebben gehad. De martelaren leggen voor de voeten van hun Koningin hun overwinningspalmen; heilige belijders prijzen en roemen Haar om haar deugd en onovertroffen heiligheid; heilige maagden verheerlijken Haar als de Maagd der maagden en zingen een lied dat hun alleen gegeven is te zingen.

En wie beschrijft Maria's geluk en zaligheid? Onder alle zaligen is zij de allerzaligste! En als in iemand de zaligprijzingen van Jezus bewaarheid zijn, dan is 't wel in Maria.

Zalig zijn de armen, sprak de Zaligmaker: Maria was op aarde de armste, nu is zij de rijkste. Zalig zijn de zachtmoedigen: Maria was de zachtmoedigste, nu heerscht zij over het hemelrijk. Zalig de treurenden; en zij die eens de Moeder van Smarten was, is nu van de hoogste zalige vreugde vervuld.

(Vervolg onderaan volg. kol.)

Kerkelijk Nieuws

KERKELIJKE KALENDER

14 Z. 10e Z. na Sinxen, semid., com. van H. Eusebius, b. — 15 M. O. L. V. Hemelvaart, dup. 1 cl., met gewone oct. — 16 D. H. Joachim, vader van O. L. V., b., dup. 2 cl. — 17 W. H. Hyacinthus, b. dup. — 18 D. H. Arnoldus, bb., dup. — 19 V. Van de oct., semid. — 20 Z. H. Bernardus, bl. dup.

EVANGELIE VAN DEN ZONDAG
(Lucas, 18, 9-14)

In dien tijd zeide Jezus tot sommigen, die op zich zelven vertrouwen, dat ze rechtvaardig zijn, en anderen geringschatten: Twee menschen gingen op naar den tempel om te bidden: de één een Farizeër, de ander een tollenaar. De Farizeër ging staan en bad bij zichzelven aldus: O God, ik dank U, dat ik niet ben gelijk de andere menschen; roovers, onrechtvaardigen, echtbrekers, of ook gelijk deze tollenaar. Ik vast tweemaal in de week en geef tienden van al wat ik gewin. En de tollenaar bleef op een afstand staan, en wilde zelfs zijne oogen niet ten hemel heffen, maar sloeg zich op de borst en zeide: O God, wees mij, den zondaar genadig. Ik zeg u: deze veeleer dan gene ging gerechtvaardigd naar huis. Want alwie zichzelven verheft zal vernederd, doch wie zichzelven vernedert zal verheven worden.

VLAAMSCHE KALENDER

Zondag, 14 Augustus, H. Eusebius. 1871: Overlijden te Gent van Filip Blommaert, Vlaamsch medestrijder van Jan Frans Willems. — Maandag, 15 Augustus, O. L. V. Hemelvaart. — Dinsdag, 16 Augustus, H. Rochus. 1912: Pastoor Vanneste te Iseghem plechtig gehuldigd. — Woensdag, 17 Augustus, H. Hyacinthus. 1585: Antwerpen geeft zich aan Parma over. — Donderdag, 18 Augustus, H. Helena. 1840: Overlijden van de Nederlandsche dichter A. C. W. Staring. — Vrijdag, 19 Augustus, H. Lodewijk. — Zaterdag, 20 Augustus, H. Bernardus.

Laat uwe Geldzaken verzorgen door de
Fondsenbank
Naamlooze Vennootschap
MAATSCHAPPELIJKE ZETEL
Wetstraat, 84, BRUSSEL
Bijbanken: Antwerpen & Kortrijk
Agentschappen: Brugge, Crombeke, Harelbeke, Moeskroen, Poperinghe, Thielt.
FONDSENBANK MAAKT DEEL UIT VAN DE GROEP FONDSENBANK-HANDELSBANK-NOORDSTAR. — KAPITAAL EN RESERVEN: VIJFTIG MILLIOEN FRANK.
Bijhuis te ISEGHEM
Marktstraat, 49

Zalig, die hongeren en dorsten naar de rechtvaardigheid: daarom is Maria, de heiligste en volmaaktste nu verzadigd van hemelsche zaligheid. Zalig de barmhartigen; de reinen en vreedzamen: hoe gelukkig is dan nu de Moeder van barmhartigheid, de Onbevlekte Ontvangenis, de Koningin van den Vrede.

Verheugen wij ons dan hartelijk over de heerlijkheid en den luister, die onze Moeder nu kronen, — en doen wij ons best, haar deugden in ons uit te beelden: haar nederigheid, reinheid en liefde, om eens tot haar troon te geraken, en te deelen in haar eer en glorie. Wenden wij ons altijd met onbegrensd vertrouwen tot Haar. Nu in den hemel, is hare liefde tot ons, hare kinderen, niet verminderd, wel echter vermeerderd; nu toch kent Zij geheel de uitgestrektheid der liefde van Jezus' Hart voor ons, zondaars, nu kent Zij ook de grootheid der zaligheid waartoe wij allen geroepen zijn en zij beseft ook, wat ongeluk het zou zijn, als wij die zaligheid verloren.

Maria als Hemelkoningin kan en wil en zal ons veilig door de gevaren van 't leven heenvoeren en ons geleiden tot den troon van den Hemelschen Vader, als wij Haar maar aanroepen en huldigen als onze Koningin.

De Les van 't Verleden

Het zal wel zeker niet ongepast zijn den sluier van 't verledene eens eventjes op te lichten omdat daarin steeds nuttige lessen voorhanden zijn; terzelvertijde ook omdat dit verledene toch zoo rap vergeten wordt. Om maar een voorbeeld aan te halen: wie spreekt er nog van die menschen die onder den oorlog op den honger en het lijden hunner medeburgers gewoekerd hebben? Wie schandvlekt ze nog diegenen die door leveringen aan den vijand en met hulp der bezetting hun zakken proppensvol gevuld hebben? Integendeel velen dezer slaan nu het hooge woord aan, zijn de hevigste aanbidders van de belgische vaderlandsliefde en banvloeken iedereen die het aandurft er een andere meening op na te houden.

Maar hierover eigenlijk is het niet dat we een paar woordjes willen zeggen. Dit weze enkel herinnerd om ons volk opmerkzaam te maken dat er dingen zijn die men zoo rap niet mag vergeten. Op die vergetelheid immers steunen ook een menigte politiekers; met donderende stem zullen ze U wijsmaken dat zij geen duimbreed afwijken zullen van datgene wat zij als een minimum van rechtvaardigheid aanzien, volmondig erkennen zij dat zij liever hun mandaat prijsgeven zouden dan hun volk te verloochenen of te bedriegen. Och kom, zij weten immers heel goed dat het volk met de vergetelheid geboren is, en ze enkele jaren nadien geen rekenschap zullen hoeven te geven over die woorden en beloften. Juist hierdoor beloven zij maar op, zonder voorafgaandelijk onderzoek, zonder voorzichtigheid of vooruitzicht en schikken zich naderhand volgens de omstandigheden of persoonlijk profijt.

Gaan we nu eens enkele feiten na der Vlaamsche politiek sedert den oorlog. Vooreerst willen wij eens herinneren aan het omstreeks minimumprogramma. Het is alsof dit woord uit het politiek woordenboek verloren is gegaan. De 4 punten van dit programma: Vlaamsch in het leger, bestuur, onderwijs en gerecht, vormden het minimum der eischen en moesten de gelijkheid in rechte en in feite, door den koning zoo plechtig beloofd (!) tijdens zijne troonrede tot stand brengen. Ware het niet zoo treurig voor den groei van ons eigen volkswezen, het ware om te lachen over die ongemeene drukte en lawaai welke in de eerste jaren na den oorlog rond dit minimumprogramma gemaakt werd in congressen, meetingen, dagbladen enz. — « Wij hebben er genoeg van en zullen ons de moeite sparen om een tweede maal de regeering naar haar inzichten te vragen » schreef de Standaard op 15 Mei 1919 — Voor de Vlaamsche Interpellatie door Vandevijvert, Van Cauwelaert en Vanderperre in Mei 1919, schreef Van Cauwelaert in hoogst eigen persoon « Verstoot de regeering de laatste kans die haar wordt geboden, zoo moge zij zich voorbereiden op een strijd zonder genade, want wij zijn niet van zin de lafheid te begaan de toekomst van ons volk voor een lijdelijken schijnvrede op te offeren ». En na de interpellatie schreef diezelfde heer Van Cauwelaert: « De regeering heeft de laatste kans die zij had om het vertrouwen der Vlamingen te herwinnen, verstooten. Zij moge het slachtoffer zijn geweest van inwendige tegenstrijdigheid, van hofintriges of van om 't even welke camarilla, voor ons telt alleen het feit dat zij niet van zin is voldoening te geven aan de rechtmatige eischen van ons volk, ten koste zelfs van ontrouw aan haar gegeven woord. » De heer Van Cauwelaert, tegenwoordig burgemeester van Antwerpen, steunpilaar van een regeering die identisch dezelfde is als deze waaraan hij die woorden toestuurde met dezelfde hoofdmannen als Jaspar, Vandervelde, Hymans, ik herhaal: Van Cauwelaert moest rood komen van schaamte bij 't herinneren aan die woorden. Dan waren het geen nationalisten nochtans die spraken van woordbreuk, strijd zonder genade, lafheid tegenover eigen volk, hofintriges en wat weet ik al, 't was de heer Van Cauwelaert in hoogsteigen persoon! En na die regeering zijn een reeks andere aan 't bewind gekomen, geen enkele nog heeft het minimumprogramma durven aankleven, laat staan uitwerken. Steeds nu nog — 8 volle jaren later — moet die laatste kans waarvan Van Cauwelaert sprak haar beslag krijgen, en nog worden de regeeringen, welke zij ook zijn, gesteund en voortgetrokken door die Vlaamsche luidroepers van 1919!

Het minimumprogramma is sedert langen tijd een niet te bereiken maximum geworden, waarvan telkens een stuk afsplintert bij den minsten storm die er tegen opsteekt. Wat moeten diegenen die vroeger het minimumprogramma bestreden hebben in hun vuistje lachen als zij denken aan het weinige dat verwezenlijkt werd « de berg die een muis gebaard heeft ». En hoe zou het anders kunnen? De 8 jaren na den oorlog hebben aan de vijanden van Vlaanderen genoeg getoond, dat trots bedreigingen, volksoptochten, congressen, enz. de leiders der Vlamingen te bang waren om maar éénmaal een daad te stellen tegenover het moedwillig verzet der opeenvolgende regeeringen. Te Hasselt roept de heer Poullet uit: « Geen herstel van grieven, geen subsidiën meer! » Onvoorwaardelijke bestrijding dus van elke regeering die het Vlaamsche vraagstuk niet oplossen wil.

En als diezelfde mannen, die onverbiddelijk iedere toegeving aan Vlaanderen weigeren, enkele jaren nadien door hun gekuip in het zaaien van wantrouwen in 't land, het eerste demokratisch bestuur met Poullet als hoofdminister, in 't zand deden bijten, toen als gevolg der finantieele manœuvers onze Vlaamsche menschen hun gespaarde centen zagen wegsmelten, toen, ja, na al die kaakslagen, in 't openste der Vlaamsche vertegenwoordigers en 't Vlaamsche volk, toen stemden zij 1 ½ milajrd nieuwe belastingen en protesteerden eens heel braafjes dat zij in de nieuwe regeering geen vertegenwoordigers hadden. Hoe zouden Jaspar, Hymans en Vandervelde ontzag kunnen voelen voor een groep die zich wel eens kwaad maakt als 't niet naar zijn zin is en voor een tijdje in een hoekje aan 't pruilen gaat staan als een stoute jongen, maar dan ook telkens weer bijspringt en het trekpaard wordt van diezelfde regeeringen. Neen, voor zoo'n leiders heeft men geen ontzag, zelfs geen achting.

Dit alles wilden wij eens herinneren aan onze lezers opdat, zooals wij in 't begin schreven er sommige dingen zijn die men niet mag vergeten, wil men den speelbal niet worden van politieke avonturiers. Ook nog omdat wij hierdoor klaar getoond hebben dat alle Vlaamsche werking zooals zij door de Vlaamsche Kamergroep gevoerd wordt enkel knoeiwerk en nuttelooze krachtverspilling is. Intusschen wordt Vlaanderen en het Vlaamsche volk, door economie, financie en militarisme in zijn eigen leven druppel voor druppel vergiftigd en ondergaat het weinig roemrijke lot — onder schuldig toezien der Vlaamsche leiders — zijn bloedeigen natuur zooals zij door God gewild werd, te zien verbasteren ter verheerlijking van een staat die nooit of nooit in zijn tegenwoordig wezen, het Vlaamsch volk, de Vlaamsche natie erkennen kan of zal.

(Vervolg onderaan volg. kol.)

Op den Uitkijk

OVER ITALIAANSCHE DAGBLADEN

Het fascistisch sekretariaat der provincie Alessandria heeft onlangs in een journalistenvergadering besloten tot het opheffen van volgende fascistische bladen: « Fiamme » in Novi Piemonte, « Giornale » in Ovada, « Dovere » in Sale, « L'onestà fascista » in Tortona, « Ventotto Ottobre » in Alessandria en « Mazza » in Valenza. In hun plaats zal in Alessandria een nieuw fascistisch orgaan verschijnen voor de geheele provincie, onder leiding van den provinciesekretaris Marchese. Half December 1926 heeft Mussolini een besluit uitgevaardigd waarbij elke stichting van een nieuw blad de speciale goedkeuring moet hebben van den minister van binnenlandsche zaken. Aangezien antifascistische bladen toch niet kunnen gesticht worden, is dit besluit eigenlijk gericht, tegen de pogingen om lokale provinciebladen op te richten. Mussolini is tegen zulke versplintetering der fascistische pers en wenscht integendeel haar centralisatie.

— Een nieuw slachtoffer van de fascistische diktatuur is het katholiek blad: « Il Corriere » van Turijn. Het werd kortelings door de bevoegde overheid geschorst en is niet meer verschenen, daar het Piemonteesch Episkopaat zich uit elke persarbeid teruggetrokken heeft.

Uit « Schoenere Zukunft », 6-2-27.

Zakenlieden, "De Mandelgalm,, zal Uw produkten leeren kennen en waardeeren in Iseghem en omliggende gemeenten!
Vrienden lezers, Huismoeders! overloopt onze aankondigingen en wendt U tot onze adverteerders.

EEN OVERZICHT VAN DE ONTWIKKELING DER GROOTSTEDEN

geeft de « Neue Wiener Journal » van 15 Mei ll. Vóór den oorlog waren er een twintigtal steden, die meer dan één millioen inwoners telden. Heden zijn er meer dan veertig. Van de vroegere twintig millioenensteden waren er 10 uit Europa, 5 uit Amerika en 5 uit Azië. Onder de huidige millioenensteden zijn er 15 in Europa, 13 in Amerika, 11 in Azië en 1 in Oceanië. De grootste stad was vóór den oorlog Londen. New-York heeft haar nu ver overtroffen; ze telt naar de laatste schattingen niet minder dan 9.350.000 inwoners, tegen 7.660.000 voor Londen. De derde stad der wereld is nog altijd Parijs met zijn 4 millioen 600.000 inwoners, alhoewel Berlijn, bewoond door 4 millioen 126.000 zielen, het hard op de hielen zit. Dan komen Chicago met 3.600.000, Philadelphia met 2.700.000, Buenos Aires met 2.500.000, Osaka met 2.115.000, Moskou met 2.018.000, Shanghaï met 2.000.000, Tokio met 1.995.000, en op de twaalfde plaats Weenen met omtrent 1.900.000 inwoners. Weenen is sterk achteruit gegaan sedert den oorlog; het stond toen op de zevende plaats. Ongeveer hetzelfde bevolkingscijfer heeft Boston; daarna volgt op den veertienden rang Leninegrad, eveneens veel verminderd, met 1.611.000 inwoners, vijftiende Detroit met 1.550.000, zestiende Hamburg met 1.510.000, zeventiende Peking met 1.500.000, achttiende Hankow met 1.500.000, negentiende Rio de Janeiro met 1.442.000 en twintigste Kalkutta met 1.400.000 inwoners. De volgende zijn dan: Pittsburg (1.300.000), Bombay (1.250.000), Budapest (1.235.000), Liverpool (1.232.000), Birmingham (± 1.210.000), Athene (1.150.000), Glasgow (1.128.000), Cleveland (1.100.000). Los Angeles (1.025.000). Rond het millioen inwoners hebben Mexico, San Francisco, Kanton, Siangton en Napels. Onder de Europeesche staten heeft Groot-Brittanje, met vijf, het meest millioenensteden, namelijk Londen, Liverpool, Birmingham, Glasgow en Manchester. Duitschland (Berlijn en Hamburg) en Rusland (Moskou en Leninegrad) hebben er elk twee.

Uit « Schoenere Zukunft », 29 Mei 1927.

BISSCHOPPELIJKE STEMMEN OVER DE ZEDENBEDERVENDE KINEMA-VOORSTELLINGEN

Bisschop Bieler van Sitten in Zwitserland, zegde onlangs in een brief aan de geloovigen van bisdom, o. a. het volgende: « Een groot gevaar voor het geloof en de goede zeden zijn de kinemavoorstellingen. Uit reden van baatzucht zijn de kinema-bestuurders dikwijls gewetenloos genoeg, den toeschouwer voorstellingen aan te bieden, die niet strooken met de christelijke deugd van zedigheid. Door deze voorstellingen wordt de verbeelding van den toeschouwer vergiftigd, de smaak bedorven, zoodat hij in de deugd en in de zedigheid geen genoegen meer vindt. Zijne leeswoede wordt ontstoken; alleen lust hij nochtans romans met zinnenopwekkenden, aanstootelijken inhoud. Gelijk men geen slecht boek lezen mag, zonder zich aan zonde schuldig te maken, zoo kan men ook geen kinema-voorstellingen bezoeken, zonder God te beleedigen, wanneer men uit ervaring weet, dat deze voorstellingen voor de goede zeden gevaarlijk zijn. Hoevele jongelingen, jonge dochters, kinderen hebben door 't bezoek van zulke voorstellingen groote schade aan de ziel geleden! » De bisschop zegt dan verder, dat de pastoors aan de kinemabezitters zouden moeten vragen, dat iedere voorstelling eerst door een priester over haar zedelijk gehalte geproefd en de voorstelling door een betrouwbaar persoon dan nagegaan worde. Houdt de kinemabezitter met dit verlangen geen rekening, en weet men uit ervaring dat over de moreele waarde der voorstelling kan getwijfeld worden, dan zou aan de geloovigen, van uit den kansel, het bezoek aan dezen kinema verboden worden. — De aartsbisschop Burley van Baltimore behandelde in een rede ook dit vraagstuk, omdat er, zoo zegde hij, zoovele filmen vertoond worden, die met den naam van « vuiligheid » te bestempelen zijn. Zulke te vertoonen moest telken dage verboden zijn. Bij een onderzoek, betreffende 404 filmen, kortelings geleden ingesteld, waren er, als voorstellende: echtelijke ontrouw: 117; strijd van vrouwen voor hunne eer, 113; echtscheidingen, 38; braspartijen, 140; rooken bij de vrouwen, 82; schaamtelooze dansen, 97; onzedelijke kleedij, 172; onbetamelijken omgang der beide geslachten, 192.

Uit « Schoenere Zukunft », 1 Mei 1927.

De Sociâlisten en den Zesmaandendienst

De wetgevende verkiezingen van 1929 naderen met rasse schreden. De socialisten, om de vroegere komedie tegen kapitalisten, tegen koning en hof, tegen minister- en kamerwedden, tegen duur leven, stabilisatie; afdankingen en 't brood van 0,80 fr. te doen vergeten, zetten nu het offensief in voor het veroveren van den zesmaandendienst. Niemand zal er aan twijfelen, dat bij de socialisten den zesmaandendienst telkenmale moet dienen om 't volk zand in d'oogen te strooien. Of het nu ernstig is dat zij den zesmaandendienst er door willen betwijfelen wij nog! Of is het somwijlen niet om met een groot gebaar de regeering te kunnen verlaten, en dan naderhand den kiesstrijd van 1929 met vrije hand te kunnen voeren? Eenieder van ons is er wel van overtuigd dat, als de socialisten e e n p a r i g willen, den zesmaandendienst er door komt!!

Is de huidige beweging goed gemeend ofwel het gevolg van eene politieke berekening, nogmaals op den rug van het groot getal werkersjongens? Daar zullen wij gedurende een zekeren tijd op letten.

Nochtans als wij een oogslag werpen op het verleden, bestatigen wij dat de socialisten in 1919-1921 en 1925 ten strijde trokken met den zesmaandendienst op hun programma en niettegenstaande zij in 1920-1921-1925-1926-1927 deelnamen aan de regeering kwam er niets van in huis en stemden zij gedurende al deze jaren de begrootingen van landsverdediging.

In 1920 werd de zesmaandendienst voorgesteld door de Vl. nationalisten; stemden voor de 10 maanden dus tegen de 6 maand: 62 kath., 30 lib. en 50 socialisten, 8 soc. onthielden zich. Stemden tegen: dus voor de 6 maand: 3 kath. en de Vl. nationalisten.

Den 20 Juli 1921, werd de zesmaandendienst, een tweede maal voorgesteld; stemden tegen de zes maand: 48 kath., 23 lib. en 13 socialisten; onthielden zich 7 kath. en 19 soc. Stemden voor: 2 kath., 11 soc. en al de Vl. nationalisten.

Op 17 Juli 1923 werd een derde maal de zesmaandendienst verworpen, daarna werd den 8 maandendienst voorgesteld en verworpen; stemden voor: 18 kath., 56 soc. en de nationalisten, 2 soc. onthielden zich. Waren afwezig zonder zich te verontschuldigen 4 kath. en 6 socialisten. Het voorstel kwam juist 6 stemmen te kort om er door te komen, en de 6 afwezige socialisten!!

In 1923 werd er gestemd over de 2 maanden bijgevoegden dienst, dus 14 maanden. Stemden voor: 51 kath. en 25 lib. Onthielden zich: 2 kath., 5 soc. en 1 F. N. C. Stemden tegen: 16 kath., 49 soc. en de nationalisten. Er waren 14 socialisten afwezig waardoor de 14 m a a n d d o o r k w a m e n!!

Verleden jaar stelden de Vl. nationalisten nogmaals de zesmaandendienst voor, en al de socialisten stemden tegen.

Na dat alles hebben we redenen te over om het inzicht der socialistische leiders te betwijfelen.

Voorwaar de socialisten mogen zich op de borst kloppen en zeggen: «Waar is der oudren fierheid gevaren?» Want na de financie en het bankwezen te hebben gediend, staan zij thans in den dienst van het razendste militarisme. Door hun laksheid helpen zij mede aan het voorbereiden van een nieuw bloedavontuur, zij lieten hun legerhervorming en dienstverkorting opgedoekt tot zij hun programmapunten weer moeten ontrollen voor de verkiezingen van 1929, het komende jaar zal ons in 't gelijk stellen.

De sociaal-democratie is ontaard tot een partij van futlooze kiesdravers: zooals haar verleden in de twee jongste jaren slechts één en al verloochening was van eigen beginselen, zoo wordt haar anti-militarisme, dat enkel woordenpraal was, in de komende dagen ook versmacht onder de heerschzucht van haar leiders, die tot alle compromissen zullen bereid zijn om aan 't bewind te blijven.

Moeders van Vlaanderen!! De grooten die uw land regeeren, zullen er voor zorgen dat in den eersten frisschen oorlog dien zij ook mede bereiden, uw zonen en mannen flink gedrild zijn, vooraleer de slachting te worden ingejaagd! Uw jongen zal kunnen sneuvelen volgens al de regels der krijgskunst!

VLAMINGEN!

VOOR UWE ELLEGOEDEREN
EN KOUSSEN
GEWONE EN FANTASIEARTIKELEN
ALLE SLACH VAN ONDERGOED,
SCHORTEN, KIELS, enz. enz.

wendt U tot

F. Vanhauwaert-Demeurisse

Ommegangstraat, 7 F ISEGHEM

Verzorgd werk. — Genadige prijzen

Stadsnieuws

GEMEENTERAADSZITTING
van Vrijdag 5 Oogst

Al de leden zijn aanwezig.

1. Kasoverzicht gemeenterekendienst: er worden geen opmerkingen gemaakt.

2. Goedkeuring akkoord elektrieke stroomlevering Statie Iseghem. De sekretaris geeft lezing van het contract, dat zonder bespreking aangenomen wordt.

3. Kerkfabriek van St Hilonius:

a) goedkeuring verkoop van een streepje grond;

b) goedkeuring aanveerding legaat Juffr. Justine Paunsie.

Algemeen aangenomen.

4. Wijziging reglement vleeschkeurdienst. Aangenomen.

5. Vernieuwing reglement op kalsijden, straten en voetpaden:

P. Bourgeois. — Volgens art. II moet ieder eigenaar op de gansche breedte van zijn eigendom de kalsijwerken betalen tot in het middden der straat zonder nochtans de 5 meters te overschrijden. Daar waar nu tusschen de kalsijden en de borduren een aardeweg open blijft, worden de verschuldigde meters dan genomen van aan de borduur?

H. Burgemeester. — Ze worden gemeten van in het midden der kalsijde.

P. Bourgeois. — Dus is de kalsijde 8 meters breed, hij moet 4 meters betalen, niettegenstaande er een aardeweg tusschen ligt.

H. Burgemeester. — Ja.

Lezing wordt gegeven van art. 3.

P. Bourgeois. — 'k Vind het wat overdreven, dat ieder eigenaar het vernieuwen der borduren zelf moet betalen, te meer daar het immer op dezelfde plaatsen is, dat ze aan stukken gereden worden, b.v. op de hoeken, in de nauwe straten en bij de fabrieken, het is dus schadelijk in de nabijheid eener fabriek een eigendom te bezitten.

H. Burgemeester. — Hoe zoudt gij het doen?

P. Bourgeois. — In alle geval is het geen rechtvaardig stelsel. Het zijn toch meest kleine eigenaars, die er onder lijden.

H. Sintobin. — Wat wilt ge, er is daar niets aan te doen.

P. Depoorter. — Ware het niet beter de speciale voertuigen voor boomen te belasten?

H. Van Steenkiste. — De voertuigen zijn reeds genoeg belast.

Al de raadsleden zijn t'akkoord dat het een last is voor vele kleine eigenaars, bijzonderlijk in de nauwe straten, doch laten het daarbij.

Lezing wordt gegeven van art. 5.

P. Bourgeois. — In dit art. wordt gezegd dat voor de hoekhuizen de kalsijwerken alleenlijk de langste kant moet betaald worden; dus moeten de borduren en voetpaden langs de korte kant ook betaald worden?

H. Burgemeester. — Ja, zij worden alle kalsijwerken; niet voor de voetpaden, noch borduren.

Lezing wordt gegeven van art. 6-7 zonder opmerkingen. — Art. 8.

H. P. Dejonghe. — 'k Vind dat 3 jaar wat kort is om dat al te betalen, bijzonderlijk voor de werkmenschen.

H. Vanhauwaert. — Ja, inderdaad, er zijn toch vele menschen die een huis gekocht hebben en in de schulden zitten.

H. Burgemeester. — Wel dat wij een termijn namen van zes jaren?

P. Bourgeois. — 'k Vind dat deze last toch te groot is b.v. in den nederweg en in de Wantje Pieterstraat zijn het tot nu toe al goedkoope werkmanswoningen, er zijn veel van deze menschen, meest al vooruitziende werklieden en bedienden, die tot over de ooren in de schulden zitten, langs den eenen kant wordt een premie gegeven om te bouwen en langs den anderen kant, wordt ze terug afgenomen voor borduren, voetpaden en kalsijde, dat is toch niet juist; te meer langs de Roeselaarstraat krijgen de eigenaars de kalsijde kadeau.

H. Sintobin. — Ja, maar in de straten waar de kalsijde reeds ligt kost de bouwgrond ook meer.

P. Bourgeois. — Inderdaad, doch daarom is 't dat men goedkooper grond zocht om te bouwen.

H. Vandenbroeke. — Bij mij werkt nochtans iemand uit deze huizen en hij verlangt de kalsijde te hebben.

P. Bourgeois. — Als hij zal de voorwaarden kennen, zal hij misschien veranderen van gedacht.

H. Burgemeester. — Ware in de Wantje Pieterssstraat en Nederweg eerst de kalsijde gelegd geworden en dan gebouwd, niemand zou daarover geklaagd hebben en ze zouden de kalsijde met hunnen bouwgrond betaald hebben.

P. Bourgeois. — Dat is waar, maar deze menschen zullen later bij hunne groote lasten die zij nu dragen, nog onverwachts rekeningen krijgen, waarop zij niet dachten.

H. Vandenbroucke. — Degene die geen eigenaar zijn kunnen daar toch niet in betalen!

H. Burgemeester. — Het is moeilijk om eenieder te voldoen en zullen altijd reclamatiën zijn.

Het voorstel wordt gestemd met 9 stemmen, kath. en social. tegen 1, P. Bourgeois en 3 onthoudingen H. Gits-Tack en Depoorter.

6. Oorlogschadevergoeding; mobielmaking obligatien der openbare schuld; algemeen aangenomen.

7. Amnestiemotie Vl. Verbond, Brussel.

Lezing wordt gegeven van den brief en de motie.

H. Dewaele tracht de motie in 't belachelijke te trekken.

P. Depoorter. — Ik stel voor het woord «vaderlandsche eenheid» er uit te laten en de namen van Dr Aug. Borms en Jef Vanexterghem er bij te voegen.

H. Vandenbroeke. — Waarom deze twee? De andere moeten het dan maar weten?

P. Depoorter. — Er zijn maar 2 activisten meer die nog in het gevang zitten, zoodus mogen zij wel speciaal genoemd zijn.

H. Burgemeester. — Als de tegenstrevers Borms hooren wordt er veel herrie rond gemaakt.

P. De Poorter. — Die voor amnestie is zal er niet tegen zijn en de tegenstrevers zullen er a l t i j d tegen zijn, of de naam Dr Borms vermeld is of niet!

H. Vandenbroeke. — Ware het een werkman geweest, men zou er zooveel spel niet rond gemaakt hebben.

(Wat beduiden dan de oproepen: Hand- en geestesarbeiders. Borms was toch geestesarbeider. N. V. R.)

P. Bourgeois. — En Van Exterghem dan, die is toch een socialist, dus een werkman.

H. Dewaele. — Hij was gedurende den oorlog opsteller van «De Volksgazet» (soc. blad voor Antwerpen).

De motie wordt gestemd met 11 stemmen en 2 onthoudingen. (P. Depoorter en P. Bourgeois.)

P. Depoorter. — Wij hebben ons onthouden omdat de Belgische eenheid niets te zien heeft met amnestiemotie en omdat de namen van Dr Aug. Borms en den socialist Jef Vanexterghem er niet in opgenomen worden.

Deze vroede heeren vinden graten in de namen van Dr Borms en Vanexterghem, zij willen amnestie, alleenlijk uit bangheid voor de éénheid van «la chère patrie», doch durven niet zeggen voor wie? Men ziet tevens hoe de socialist Van Exterghem verlaten is door zijne democratische vrienden.

En zeggen, dat na alles hunne opperbazen de schuld zijn dat er geen amnestie komt.

Het komediespel der knechten is van geen tel!! Een dekoratie a. u. b. voor de echte Belgen!!

Vraagt aan uwen winkelier de Vlaamsche chico ei

MOKA!

't Is de beste!

MEN ZEGT dat de verborgen sterre uit de siskens, 's avonds laat de menschen achtervolgt om te zien als zij naar 't Vlaamsch Huis gaan.

MEN ZEGT ook dat hij daarvoor eenen groep moet mede hebben voor dergelijke heldenfeiten.

MEN ZEGT nog, dat het bier zoo schrikkelijk duur was en de stoelen te hard op de markt, gezien het groot getal sukkelaars die bleven rechtstaan gedurende het koncert.

MEN ZEGT daarbij dat een heerschap vol schaamte de muziekmaatschappijen volgde en

MEN ZEGT er bij dat zijn plaats achter een liberaal muziek beter zou passen.

MEN ZEGT ook dat een groot getal waardelooze reichsmarken Zondag noen gevonden

MEN ZEGT nog dat op 4 Oogst den grootsten oorlogswoekeraar langst getuit heeft, dat de zeep in 't gebuurte vloog en

ALLEMAN ZEGT dat de reactionnairs van de Mol groen lachten bij het zien van dezen grooten Vl. Leeuw..... Proficiat vrienden!!

EEN GESCHENK. — In dezen tijd van woningnood en duur leven heeft menig kommervol huisvader een eigen aard gebouwd, teneinde zich een inniger familieleven te verzekeren en zijn kinderen een gezonde uitspanning te verschaffen, zonder dat ze daarom moeten op straat loopen. Met veel sparen en zuinig leven, tracht hij op 't einde der maand genoeg over te hebben om de afkorting te kunnen betalen.

Dit, en de zorg voor een goede opvoeding hunner kinderen, vormt de grootste bekommering van vele werklieden, bedienden en kleine neringdoeners, die het aangedurfd hebben zich een eigen woning te bouwen, 't zij op eigen iniatief. 't zij met de bouwmaatschappij.

Natuurlijk schaften deze lieden zich den goedkoopsten bouwgrond aan in de nieuwe aangelegde straten.

Hewel! Vrienden, uw gemeentebestuur zal U in de eerstkomende jaren een geschenk doen.

Als de gemeenteraad besluit in uw straat de kalsijde te leggen, ze te borduren, enz., dan zult gij op de gansche breedte van uw huis tot in het midden der straat, alles te betalen hebben!! (zie verslag zitting van 5 Oogst.)

Voorbeeld: voor een huis van 5 m. breed, gebouwd in eene straat van 7 meters met langs weerzijden 1 ½ m. voetpad zal omtrent de volgende som te betalen zijn:

Voor borduur 200 fr., voor voetpad 300 fr., voor kalsijde 1400 fr. Dat maakt een totaal van 1900 fr. (gerekend op prijzen van heden).

Te betalen 3 maanden na het afleveren van het belastingsbiljet. Natuurlijk mogen de menschen, die niet seffens kunnen betalen, 6 jaar wachten, doch dan kan hen jaarlijks een interest aangerekend worden van 8 ten honderd, en aldus zullen deze op den hoop toe nog het meest te betalen hebben.

En zeggen, dat tot nu toe al de kalsijden van stad gratis gegeven werden en dat nu juist de schamele lieden door deze maatregelen de meest getroffenen zullen zijn.

Bij de eerstkomende gemeentekiezing kan het stadsbestuur dan boffen met de door haar uitgevoerde werken!!

Dit geschenk, beste vrienden, werd U van harte gegeven door Katholieke Burgers, boeren, werklieden en socialisten.

Dit om te onthouden!!

KATH. VL. NAT. VERBOND. — Bestuursvergadering, Zondag om 11 uur. Zeer belangrijk.

VL. NAT. JONGE WACHT — Heden Zaterdag, 13 Oogst, om 8 ure belangrijke vergadering. Wachters allen op post!

APOTHEKERSDIENST: 's Zondags is er maar één apotheek van stad open. Apotheker van dienst: Jozef Verhamme, Marktstraat.

STEUNFONDS. — Overdracht vorige lijsten 122.20 fr. Uit tevredenheid voor den Liederavond 4.00. Totaal 126.20 fr.

BERICHT AAN ONZE ABONNENTEN. — Aan onze vrienden die nog hun abonnement niet betaald hebben, zal in de eerste dagen een kwijtschrift door de post aangeboden worden.

Vriendelijk verzoek, thuis de noodige onderrichtingen te geven, ten einde alle onkosten te vermijden.

DE BEDEVAART NAAR DEN IJZER. — Nog 14 dagen scheiden ons nu van de grootsche bedevaartdag naar de doodenvelden van den IJzer.

Van nu af reeds zijn de inschrijvingen talrijk en hebben wij de zekerheid dat Iseghem ook dit jaar sterk zal vertegenwoordigd zijn.

Vossen, Oud-soldaten, Vlaamsche nationalisten, leden van 't Vrij Kristen Syndikaat, V. T. B.ers, mannen en vrouwen van Eigen Leven en Vlaamsche Meisjesbond, leden van 't Vlaamsch Huis... iedereen trekt met ons mede naar Dixmude.

Op 21 Oogst moet gansch Vlaamschvoelend Iseghem te Dixmude zijn.

Onze jongens die hun bloed ten beste gaven voor hun land verdienen van ons ruimschoots deze heldenhulde en het past ons dat wij door ons christelijk en dankbaar huldebetoon de smaad hen door officieel België aangedaan herstellen!

Gedenk het bloedoffer van den IJzer!

Gedenk de verbrijzeling der Heldenhuldezerkjes!

Gedenk uwe IJzerjongens en kom mede met ons naar Dixmude.

Inlichtingen over de autotocht. — Door de zorgen van V. T. B. (Vlaamsche Toeristenbond), en met opdracht van het Comiteit der Bedevaart, zal in Roeselare het algemeen concentratiepunt van den auto-tocht gevestigd zijn.

Bijzondere commissarissen, dragende de V. T. B.-armband zullen op de bijzonderste inrijpunten der stad de te volgen weg aanwijzen. Deze drie punten zijn: Zuidstraat, Meenensteenweg en Ardooie-steenweg.

De auto-voerders, deelnemers aan de Bedevaart, worden dringend verzocht de aangewezen richtingen stipt te volgen, ten einde een ordevolle stoet te kunnen vormen vanaf Roeselare tot Diksmuide.

L e t o p! — Baanherstellingen in de gemeente Staden zullen de gewone weg over deze gemeente eenigszins wijzigen; commissarissen zullen dit aanwijzen.

Uit onze Inrichtingen

[illegible] klanten bij. Aandeelhouders en propagandisten, ge doet goed werk. Blijft volhouden. Er blijven nog vele leden en ook andere inwoners onzer stede voor onze samenwerking te winnen. Vergeet het niet, in de samenwerking der Vlamingen, ligt Vlaanderens sterkte. Vooruit dus!

ZIEKENBOND. — Ook hier wordt dagelijks vooruitgang geboekt. 't Schijnt dat binnen kort eene algemeene vergadering zal moeten plaats hebben met het oog op de verhooging der doktersarieven. Het bestuur is met de zaak bezig. Intusschen worden al de leden ten zeerste aangemaand van de voordeelen zuinig gebruik te maken.

SYNDIKAAT. — In de laatste dagen werd een schoon aantal nieuwe leden ingeschreven. Tusschen de verschillende syndikaten is voor wat de borstelmakers betreft, een goed besluit genomen. Toekomende week wordt kontrool gemaakt op de onvereenigden. Alo! Vrouwen en Mannen! Begrijpt uw plicht! Uwe plaats is in het Vrij Kristen Syndikaat!

Schoenmakers. houdt U gereed, want uwen toer kan volgen!

MUZIEK. — Binnen kort wordt de leergang geopend. Als jongelingen niet langer geaarzeld. Kunst veredelt, waarom zoudt gij tijdens uw vrijen tijd de muziekkunst niet aanleeren?

Ouders, zendt uwe jongelingen naar de muzieklessen! Men kan zich dagelijks aangeven in 't Vlaamsch Huis.

PENSIOEN. — Vele werklieden beseffen niet goed het belang dat ze er bij hebben, hun kaarten op tijd bij de pensioenkas in te leveren. In de Sociale Rubriek zullen we dat een volgende maal uitleggen. In elk geval moet iedereen zorgen dat zijn kaart tegen den 10en der maand volgende op zijn geboortemaand bij de pensioenkas afgeleverd wordt. De vrije verzekerden moeten tegen denzelfden datum hun stortingen gedaan hebben.

Aan alle Vlamingen

Tot op het laatste oogenblik hadden wij gehoopt dat het Hugo Verriest-comiteit te Deerlijk, dat een beroep doet op alle Vlamingen, zou ingezien hebben dat een man, die zijn stem tegen amnestie uitbrengt, niet langer als zijn voorzitter kon fungeeren. Waar een groot Vlaming wordt gehuldigd, wenschen wij dat deze hulde niet vergald worde door het woord en de leiding van menschen die Vlaanderen noch begrijpen noch eerbiedigen.

Wij verzoeken derhalve alle Vlamingen en Vlaamsche maatschappijen, zich eensgezind en tuchtvol van alle deelneming aan en aanwezigheid op dit feest te willen onthouden.

Geen enkel Vlaming ga dus naar Deerlijk.

Wij voelen ons te scherper genoopt deze houding aan te bevelen daar het comiteit met zorg het Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond wegens zijn Vlaamsch Nationalistische overtuiging geweerd heeft.

Het zal overbodig zijn te verklaren dat deze onthouding, die de loutere fierheid en de nationale trots ons gebieden, niet in het minst den persoon Hugo Verriest noch de familie Verriest geldt.

WIE NIET HEEL VLAANDEREN IN ZIJN BEGRIP EN ZIJN LIEFDE KAN OMVATTEN, MOET ER OOK GEEN BEROEP OP DOEN.

Kath. Vl. Nat. Verbond. Tak West-Vl.

Vlaamsch Leven

WELKE NOG? — We vernemen bij het ter pers gaan, dat de E. H. Pastoor van St Hilonius den studentenbond ontbonden verklaard heeft.

Welke d o m m i g h e d e n zal onze E. H. Pastoor nog al doen??

Studenten! Moed! Volharden is de boodschap! Gedenkt Verschaeve's:

O! land van roem en rouwe
Van liefde en lijdensnood
Wij zweren houwe trouwe
U Vlaanderen tot der dood!

AAN DEN OPSTELRAAD
VAN DE MANDELGALM

Waarde Heeren,

Ik neem de vrijheid ued. volgende regels te sturen met bede ze in uw veelgelezen blad te willen opnemen.

Ik verneem van mijn jongens dat er door de Kerkelijke Overheid aan de studenten verbod gegeven werd om aan vergaderingen door den studentenbond ingericht deel te nemen, en ik herinner mij nog zoo goed hoe er, ten tijde dat ik zelf nog student was, ook zulke dwangbevelen uitkwamen, en de meerderheid der studenten en ik met hen, veegden er hun hielen aan, en gingen toch die prachtige uitingen van Vlaamsch leven bijwonen. Bij het terugkeeren naar het college stonden wij wel voor een tijdje op een slecht blaadje, maar wij deden er toch onze studiën uit.

Daarom gezien de ideëele strekking en de diepe godsdienstzin die ten grondslag liggen aan de studentenbeweging, wil ik mijn jongens niet van deze vergaderingen afhouden, en geef ik hen graag de toelating dezelve bij te wonen. Daarover is mijn geweten ten volle gerust.

Met dank voor de opname, bied ik ued., Waarde Heeren, mijne trouwe Vlaamsche groeten. Een Vlaamsch huisvader.

GEZELLIG AVONDFEEST

Maandag j. l. beleefden we hier in 't Vl. Huis een paar aangename uren. De beheerraad had de heer Van Trigt tot het geven van een liederenavond uitgenoodigd. Een drie honderdtal mannen en vrouwen waren opgekomen.

De heer Van Trigt vergastte ons op een groot aantal puike nieuwe Vlaamsche liederen. Ernst en luim wisselden elkander af. Wat het meest bijval genoot, was het lied over de V. O. S.-sen en V. O. S.-sinnen, met dat van Gertji en zoo... zoent... de... Boer!

Of er gelachen werd!

De Beheerraad heeft dan ook geen oogenblik geaarzeld, Mr Van Trigt te vragen, dat hij de goedheid hebbe, den Woensdag en Donderdag der kermisweek hier opnieuw op te treden, wat hij graag aanvaardde.

We gelooven, dat nu de heer Van Trigt hier gekend is, onze zaal op die dagen zal te klein zijn.

VLIEBERGH-HULDE. — Verleden Zondag werd te Vlierbeek bij Leuven op een eenvoudige doch roerende wijze hulde gebracht aan de nagedachtenis van hoogleeraar Em. Vliebergh, terecht een der heiligen der Vlaamsche Beweging geheeten.

Op het kerkhof van Vlierbeek, werd een eenvoudige grafkapel onthuld. Ter dier gelegenheid werd aan den verdienstelijken geleerde, die na een jarenlange lijdenstijd verleden jaar gestorven is, hulde gebracht door Mgr. Luytgaerens namens den Boerenbond, Prof. Vliebergh was immers een der eerste strijders, is dan ook lange jaren lid van 't hoofdbestuur geweest en was ontwerper en stichter van twee bloeiende afdeelingen: het Grondkrediet en de Ongevallenverzekering.

E. H. Boon, algemeen voorzitter van 't Davidsfonds, huldigde daarna Prof. Vliebegrh, namens die inrichting, waarvan hij sedert 1912 voorzitter was. Hij herinnerde er aan hoe hij geweest was de inrichter der congressen en de man die het Davidsfonds in den naoorlogschen chaos weder recht geholpen heeft.

Daarna werd nog door den heer Bauweraerts, namens den Kath. Vl. Landsbond een huldegroet aan den duurbaren overledene gebracht.

HANDELSFOOR van GULLEGHEM

van 14 tot 21 Oogst a. s.

Meer dan 100 exposanten. — Landbouw, Vlas, Mekanieken, Electriciteit, Radio's, Meubelen, Bloemen, Muziek en Kunst, Bureel- en Drukgerief. Prachtig Handwerk (School der E. Zusters), enz. enz. enz.

VOORDRACHTEN in 't lokaal van den Middenstand, ter gelegenheid der Handelsfoor:

1) Maandag 15 Oogst a. s. om 4 uur door den Boerenbond van Leuven «Insectenbestrijding». — 2) Woensdag 17 Oogst a. s. om 5 1/2 uur door den E. H. Dejonckheere, «Het Vlas». — 3) Donderdag 18 Oogst om 5.30 uur door het huis Ford met lichtbeelden, «Motoculture». — 4) Zondag 21 Oogst om 4 uur door Mr Peemans, staatstuinbouwconsulent, over het kweeken van fruitboomen, bloemen, enz.

Sociale en Syndikale Kronijk

Niet minder vreeselijk zijn de arbeidsvoorwaarden der volwassenen. Volgens een bericht van het Chineesch ministerie van economische zaken en handel, betreffende de 29 voornaamste nijverheidstakken, schommelden de loonen tusschen een maximum van 1,5 tot 7,5 cents en een maximum van 2,5 tot 42 cents per dag. Over 't algemeen werkte men 12 tot 14 uren. In de boomwolfabrieken te Shanghaï werd er zelfs bij overvloed van werk van elf tot twintig uur gewerkt. De staalfabrieken werken 12 uren terwijl de werklieden in de machiennijverheid 10 tot 14 uren per dag arbeiden.

De opkomst der nijverheid, of anders gezegd, de industrialiseering van een land, brengt onvermijdelijk met zich de organisatie van de werklieden. Wanneer langs de eene kant het kapitalisme opkomt, verrijst langs den anderen kant het proletariaat, dat enkel leven kan van den verkoop zijner arbeidskracht aan de ondernemers. Ook in China is dit proces aan den gang en is nog geenszins afgeloopen.

Het eerste landscongres der Christene arbeiders werd gehouden begin Mei 1922 in Kanton. 160 afgevaardigden waren er aanwezig en vertegenwoordigden daar 200 vakvereenigingen met samen omtrent 300.000 werklieden. Er werd o. a. beslist de achturendag in te voeren en elkaar onderling te steunen in geval van werkstaking. Dàar werd ook het algemeen Chineesch werkliedenverbond gesticht. In Mei 1925 werd het tweede landskongres gehouden dat bijgewoond werd door 285 afgevaardigden die reeds bijna een half millioen werklieden vertegenwoordigden. Op dit kongres werd eenstemmig de aansluiting bij de roode internationale vakvereeniging goedgekeurd.

Het eiland Schamin waarop de Engelsche en Fransche koncessies liggen (en dat met geweld aan China ontroofd werd) is van de stad Kanton gescheiden door een kanaal van slechts 80 voet. Na 't uitroepen van de algemeene staking hield men in Kanton, op 23 Juni, een betooging als uiting van sympathie voor de slachtoffers van de imperialistische moordenarij in Shanghaï. Arbeiders, studenten, kooplieden, enz. namen er aan deel. Wanneer de stoet nu kwam in de straat gelijkloopend met het eiland, opende de Engelsche oorlogsmarine, zonder voorafgaande waarschuwing een levendig machiengeweervuur op de ongewapende menigte. Meer dan 100 Chineezen, waaronder veel voorbijgangers werden gedood of gewond. Een groot getal der getroffenen waren jonge studenten en studentinnen.....

Zoo is de strijd der Chineezen tegen hun uitbuiters begonnen, een strijd die nog niet is uitgevochten. Elke dag brengt nieuwe berichten over vervolgingen, moorden en andere gewelddaden, door de verdrukkers gepleegd op de Chineesche arbeiders en boeren. Elke dag brengt nieuwe berichten over de oorlogsvoorbereidingen der imperialisten die 't ontwaken van China in 't bloed trachten te verstikken. Maar daarvoor zal het wel reeds te laat zijn.

De internationale konferentie der arbeiders werkzaam in 't vervoer op den stillen Oceaan, was 't begin van een nieuwe periode in de Chineesche arbeidersbeweging. Anderhalf jaar lang hadden de vakvereenigingen te kampen tegen de staatsmacht omdat deze hun niet als wettig erkende; werkliedenvereenigingen werden met geweld ontbonden of uiteengedreven, vergaderzalen en bureelen werden hun geweigerd, hun leiders heeft men gevangen en veroordeeld, sommigen doodgeschoten, en zelfs de genootschappen werden verboden. Het openbaar optreden der vakvereenigingen werd maar mogelijk doordat de verschillende generaals behoefte hadden aan openlijke ondersteuning. Vervolgens gingen de vakvereenigingen het rapst vooruit in Zuid-China waar Sun-Yat-Sen hun werking steunde, hun organisatie wettelijk erkende en hun verschillende voordeelen toestond. In Kanton alleen zijn reeds 300 bonden, Hong-Kong heeft er omtrent 200 en Shanghaï meer dan 100. Overal in China worden nieuwe vereenigingen gesticht. Dit feit alleen geeft reeds een gedacht over de steeds vermeerderende industrialiseering. De invloed der Sovjet-Unie, gesteund op de organisatie der arbeiders, draagt natuurlijk veel bij tot ontwikkeling van die vereenigingen. In China zijn thans veel werklieden vereenigd per bedrijf. Zoo b. v. telt het verbond der metaalbewerkers van Kanton en omstreken ongeveer 160 duizend leden.

Die vreeselijke arbeidstoestanden, hierboven weergegeven, leidden heel natuurlijk tot strijd tusschen patroon en werklieden, een strijd die uitliep op veel werkstakingen. In Februari 1925 werd de staking uitgeroepen in een Japaansche boomwolfabriek te Shanghaï, als protest tegen het brutaal optreden van een Japaansche meestergast, die een twaalfjarige arbeidster geslagen en zwaar verwond had. Het kind had de misdaad begaan op de fabriek in slaap te vallen na een twaalf uur langen nachtarbeid. De Japaneezen waren gewoon hun werklieden met de zweep tot het werk aan te sporen en met de zweep te bestraffen voor overtredingen der fabriekreglementen. De stakers eischten de afschaffing van de schandelijke dwangmethode en verbetering van hun loons- en arbeidsvoorwaarden. In April daaropvolgend riepen de arbeiders der Japaansche textielfabrieken in Tsingtan (in de provincie Schantung) de staking uit, om zich solidair te verklaren met hun broeders uit Shanghaï.

(Vervolgt.)

Staking

Maandag ll. brak staking uit op het werkhuis der Wwe Vandewalle. Het verschil loopt hoofdzakelijk over de bepaling van het uurloon. Bij het ter pers gaan is nog geene oplossing bereikt.

Een betere wending

Deze week werden door vergaderingen en strooibrieven de werklieden op de hoogte gebracht van de loonsbeweging in de borstelnijverheid.

Algemeen werd opgemerkt, dat de verschillende syndikaten zich met elkander hebben verstaan bij het opmaken van één voorstel,, dat eenparig aan de patroons werd voorgelegd.

Alles wijst er op, dat de verdeeldheid op syndikaal gebied die vroeger altijd bestond voor wederzijdsche verstandhouding heeft plaats gemaakt.

Laat ons hopen, dat er nu in de borstelnijverheid een ernstige overeenkomst moge tot stand komen, zonder dat het vreeselijke wapen van staking zal moeten gebruikt worden.

Werkbeurs

Worden gevraagd: snijder, stikster en leerling stikster voor zwaar werk.

Vragen werk: snijder, reiziger, bediende.

ER IS VEEL BELANGSTELLING VOOR DEN VREDE
En hij groeit zichtbaar!
(De Notenkraker — Amsterdam.)

BORMS
voor 't Gerecht

(Vervolg)

De Vl. taalstrijd is een reaktie, tegen het centraliseerend verfransch staatsstelsel. Het heeft jaren geduurd vooraleer men in 1873 de eerste toegeving heeft gedaan. Er zijn wetten op wetten geveld, meest voorgesteld door volksvertegenwoordigers uit Antwerpen, toen het Vlaamsche Mekka, maar nooit is er één wet door de eigen regeering neergelegd geweest. Wanneer zij dan verminkt gestemd geraakten, werden zij slecht uitgevoerd, soms in het geheel niet toegepast. Ik heb gedurende mijn ondervraging, gewezen op de wet van '83 op het onderwijs, die vóór den oorlog nog niet toegepast was geworden. Enkel in één Atheneum werd zij uitgevoerd, te Antwerpen alleen; en nochtans deze wet is een minimum wet. Juist dat wat wij zoo geheel noodig hadden, eenheid van taal, dat hadden wij niet! Een vrij volk behoeft geen taalwetten, een vrij volk heeft al die wetjes niet noodig. Bij een vrij volk is de eenige wet: volkstaal, landstaal! Hier hebben we een vreemde taal regeeringstaal, het Fransch, dat niet gekend is door 3.300.000 Vlamingen, volgens de officieele statistieken. Maar benevens die 3.300.000 is er in Vlaanderen een kaste, die zich afscheurt van het volk, die zich opsluit en afscheidt van het volk. Er is een aristokratie, van het geld en van den geest, die de banden afsnijdt die haar vereenigt met het volk, en die wil niet dat in ons land gebeure wat in alle vrije landen als regel geldt n.l. volkstaal, landstaal. God schiep ons Vlamingen, maar het is die kaste die ons de gelegenheid niet wil geven, dat onze natuur tot haar recht komt. Als die kaste, die niet wil dat de eenheid van taal in Vlaanderen heerscht, zoodat het leven van den geest kan afdalen van hoog naar laag, zooals het water afstroomt van de bergen, als die kaste niet bestond, dan bestonden ook onze Vlaamsche koelies niet, dan heerschten in Vlaanderen zulke wantoestanden niet.

En ik vraag in gemoede, aan onze landgenooten de Walen, wanneer zij het recht hebben hunne kinderen in hun moedertaal op te voeden, waarom zouden wij hetzelfde niet opeischen, hier in Vlaanderen? Als men zegt dat wij de Walen onze taal willen opdringen, is zulks eenvoudig een middel om verwarring te stichten, om de Walen tegen ons op te hitsen. Hetzelfde recht dat wij eischen voor ons, willen wij voor de Walen ook.

Wij weten dat het niet mogelijk is aan de kinderen van den werkman, den kleinen burger of den boer op te leggen, dat zij na hun lager onderwijs de twee talen zouden kennen; maar wat redelijk is, is dat degenen die jarenlang studeeren en naar een hoogeschool kunnen gaan, twee of meer talen leeren. Ik vraag het aan de Walen, moesten daar de toestanden heerschen gelijk bij ons, moesten daar ook scholen bestaan waar de kinderen een vreemde taal wordt opgedrongen, en door het verschil, in de taal, nog komen verscherpen de kloof die reeds zoo diep bestaat tusschen den werkman en den man uit de hoogere standen, welke laatste in Vlaanderen niet enkel beter gevoed en gehuisvest is, schooner gekleed gaat dan de werkman: maar daarenboven nog een andere taal spreekt ik vraag het zouden de Walen dat 24 uur dulden? Probeert het in het Walenland, doet er bevelen uitvoeren in het Nederlandsch, onderwijs de kinderen in het Nederlandsch, doet het maar en gij zult zien wat U te wachten staat!!

Wat gij niet wilt opleggen aan de Walen, dat moogt gij ook niet doen bij ons. De franskiljons hebben alles gedaan, om den moeilijken gang van het Vlaamsche volk nog te bemoeilijken. Zij hebben getracht in den oorlog den gang van Vlaanderen voor goed te remmen en voor altijd tegen te houden.

In Augustus 1914 reeds, richtte het blad «La Métropole» zijne aanvallen tegen Albrecht Rodenbach, het symbool onzer Vlaamsche Natie, de jonge man die zich geheel voor zijn volk heeft opgeofferd en op 24-jarigen ouderdom bezweek aan de tering, veroorzaakt door zijn onverpoosden arbeid en rusteloos zwoegen, de man die zijn standbeeld nu terug zal krijgen, in Roeselaere, op 14 September aanstaande. (Vervolgt.)

(*) Het boek Dr Aug. Borms voor het Gerecht is te verkrijgen in den boekhandel «Gudrun», Em. Jacqmainlaan, Brussel.

BURGERSTANDEN
Iseghem

GEBOORTEN. — Herman Timperman, z. v. Arthur en Juliana Schelpe, Gentstr. 7; Monica Mortier, d. v. Remi en Helena Goddeeris, Krekelmstr. 399bis; Roger Baele, z. v. Adolf en Bertha Blomme, Rousselstr. 235.

OVERLIJDENS. — Alice Mullie, huish., 49 j., Wwe Julius Iosson, vrouw Cyrillus Adem.

HUWELIJKEN. — Hendrik Hitchin, fabrikant in kunstbloemen, 23 j., won. te East-Finchley (Londen) en Joanna Declerck, z. b., 24 j., h. w.

SCHEEPVAART
Van 3 tot 10 Oogst 1927

Célina en Andréa de Zulte, beide met beurtgoed voor verscheidene. — Rosalie met lijnzaad voor Alf. Dassonville, Lendelede. — Stefan-Louise met kolen voor Eug. Verstraete-Van Pauwe. — Gilberte met kolen voor Maurice Verstraete. — Mathilde met kolen voor Ach. Decock, Roesselaere. — Energie met maïs voor M. Vandenavenne-Devos.

KOMT ZIEN! KOMT ZIEN!

Opening van een nieuwen winkel

Valere Rousseau
Gentstraat, 23, ISEGHEM

Alle slach meubels, alsook matrassen in windhaar en flocon, hoofdkussens, kleine kussens, kinderbedden, couverten, zetels, clubs, kinderrijtuigen, enz... enz...

VERGELIJKT ONZE PRIJZEN 21/7

Gasinrichtingen

GASVUREN van alle merken en prijzen.

GOEDE HOEDANIGHEID

Centrale verwarming

GEZONDHEIDSINRICHTINGEN

A. Seynhaeve

Roeselaerstraat, 133, ISEGHEM

Telefoon 222

GEWAARBORGD WERK 30/7

ONGELOOFLIJK EN TOCH WAAR

Baden in galvanisé met gasverwarmingstoestel aan 445 fr.
Baden in galvanisé vanaf 185 fr.

Germ. Ghekiere-Duyck
Roeselaerestraat, 88, ISEGHEM

Magazijn van verlakt, aluminium en genikeleerd keukengerief, waschkuipen in galvanisé, kinderbaden, waschfournoizen. — Groote keus van verlakte menagerestoven van de beste merken en buizestoven in eigen werkhuis gemaakt.

Gasinrichtingen **Zink- & Loodwerk**
Spoedige bediening **Matige prijzen**

Kortrijksche Bouw- en Hypotheekkas

Bureel: **Groote Markt, 1, KORTRIJK**
— Spreekdraad **382** —

Kantoor open alle werkdagen van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

ALLERHANDE INLICHTINGEN

over 't koopen, verkoopen van gronden en huizen, over 't overnemen van pachthoven in Frankrijk.

Opmaken van Plans en Bestekken

voor 't bouwen van huizen, villa's, fabrieken, enz.

— **Allerhande Verzekeringen** —

BRAND - LEVEN - ONGEVALLEN

GELDLEENINGEN

op vaste eigendommen aan de meest voordeelige voorwaarden

Waarom ? ? ?

WAAROM hoesten als **Borstpillen Laleman** U radikaal genezen?
WAAROM koorst of tandpijn lijden als **Cachetten Képhil** die doen verdwijnen?
WAAROM uwe kinderen niet vrijwaren tegen borstziekten als **Droséls Borstbalsem** der **Apotheek Laleman** daartoe de geschikte middel is?
WAAROM zelf ziek of zuchtig zijn als U ter **Apotheek Laleman** alles kunt verkrijgen om U gezond te maken?

DUS **voor alles** naar de

Apotheek Florent LALEMAN

Brugstraat, n⁰ 2 (bij de Gendarmerie)
TELEFOON **68** **ISEGHEM**
N. B. Men draagt ten huize.

Hebt gij pijnen in de lenden?
Kunt gij moeilijk of pijnlijk uw water maken?
Is uw water troebel of te sterk gekleurd?
Lijdt gij aan jicht, heupjicht of lendenjicht?
Ziit gij door Rheumatiek gekweld?
Zijn uwe voeten gezwollen?
Is geheel uw lichaam ontsteld door een vuilen brand

?

Dit alles zijn de zekere kenteekens dat uwe NIEREN, BLAAS of LEVER ziekelijk zijn en gij zoohaast mogelijk uw toevlucht moet nemen tot eene ernstige en nauwkeurige behandeling met

Dalila Pillen

en

Samson's Oliebalsem

Ontelbare getuigschriften van genezingen, bekomen door het gebruik van deze wondere geneesmiddelen, zijn het beste bewijs dat zij alleen in staat zijn bovengemelde ziekten spoedig en volledig te genezen.

Verkrijgbaar in alle goede Apotheken

A. Rosselle-Maertens
SPIEGELS, MEUBELS, VITRAUX, GLEIERS & SPEELGOED
ALLES AAN DE VOORDEELIGSTE PRIJZEN
KOMT ZIEN! VRAAGT PRIJZEN EN GIJ ZULT KOOPEN
Meenenstraat, 77, ISEGHEM

Konijnenkweekers! Luistert!!

De konijnenkweek ondermijnd door sterften op sterften gaf afkeer en teleurstellingen. Nu is het konijn opgezocht en duur en nu zijn ook alle ziekten overwonnen door Mullie's Konijnenpoeder tegen DIKKE BALGEN, afloop, schielijke sterften, ziekten der maag, ingewanden, waterorganen, zilte, enz. Begunstigt den groei.

Kweekt konijnen met Mullie's konijnenpoeder voor de gezondheid. Tegen alle ziekten, om malsch en vast vleesch te bekomen, zoo zult gij een groot gewin hebben, gemakkelijker uwe pacht maken, een goed voedsel op tafel brengen.

IN ALLE APOTHEKEN 8 FRANK DE DOOS

Houdt uwe verkens gezond met Poeder Mullie te gebruiken.
Het Poeder Mullie is de Redder der Zwijnen

Nooit mag een zwijnmoer jongen zonder acht dagen te voren haar bloed en afgang gezuiverd te hebben met eene doos

POEDER MULLIE
Geen verstoptheid meer. — Goed zog. — Gezonde jongen.

LANDBOUWERS! Waarom nog zieke zwijnen kweeken. Hunne redding is verzekerd door

POEDER MULLIE

GENEEST: Verstoptheid, geen eetlust, het vuur, pokken, afloop, neus-, keel-, darm- en longontsteking, ziekten der waterorganen, rhumatismus of flerecijn (pootplaag), maagziekten, jacht, vliegende kole en alle ziekten en plagen.

8 fr. de doos in alle apotheken

Landbouwers! Hoenderkweekers

Wat baat het uwe zieke hennen, hanen en kiekens geneesmiddelen toe te dienen indien gij de ware goede niet voor handen hebt. — De twee wonderprodukten zijn:

Asepta & Elixir Morva
TEGEN ALLE ZIEKTEN EN PLAGEN

Asepta tegen snot en cholera. doet de spijzen goed verteeren. **Asepta** om uw dier gezond te houden. om meer te doen leggen.

In alle apotheken 5 fr. de doos, 12 fr. de drievoud. doos

Het gebeurt soms bij plagen dat de microben-massa zoo groot is dat MORVA onmisbaar wordt. Want MORVA is het meest anti-microbisch middel in geval van tering en afloop.

5 frank en 15 frank de flesch
TE VERKRIJGEN IN ALLE APOTHEKEN

OP DEN KLUISBERG

MAURITS DE VOS-FIEVE
HANDELAAR STATIESTRAAT, RUYEN

heeft de eer aan zijn kliënten, vrienden en kennissen bekend te maken dat hij

op den Kluisberg

bij zijn hulphuis den naam dragende van «KLOKKE ROELAND», winkel van chocolade, biscuiten, likeuren, koloniale waren, speelgoed, kaas, hesp, koud buffet, enz., **een drankhuis gebouwd heeft** (130 vierkante meters groot), waar alle dranken in 't klein en 't groot te bekomen zijn aan zeer genadige prijzen.

Het eenig Vlaamsch huis op den kluisberg

Alle dagen van 4 uur tot middernacht RADIO CONCERT.

BORSTBALSEM Martin Toms

is de Koning der Borstmiddelen !

Waarom U dan niet VOLKOMEN genezen van een verouderde borstziekte ?

Stel niet uit tot morgen wat gij vandaag kunt doen ! en begin vandaag nog een behandeling met Borstbalsem Mart. Toms

Te verkrijgen bij alle Apothekers of bij den Apotheker Specialist Martin Toms, Wetstraat, 112, Brussel

---

Zannekin

DUBBEL BLOND BIER
gezond, kloek, natuurlijk

BROUWERIJ St LOUIS
L. Verlende, LOO

Alleenverkoop voor Iseghem en omliggende:
S. M. VLAAMSCH HUIS, Iseghem

ALLERGUNSTIGSTE PRIJZEN VOOR HERBERGIERS EN KOFFIEHUIZEN
Neringdoeners, zoekt uw profijt!

VERZEKERINGEN

BRAND LEVEN ONGEVALLEN HYPOTHEKEN
aan de meest voordeelige voorwaarden
GELDPLAATSINGEN

STRIKTE GEHEIMHOUDING *SOLIEDE WAARBORG*

Voor alle inlichtingen zich wenden tot

JULES DENYS

WANTJE PIETERSTRAAT, 30, ISEGHEM

Agent der verzekering-maatschappij ANTVERPIA
en BANK VAN St MARIABURG gesticht in 1885

Twee honderd miljoen verzekerd kapitaal meer dan zes en dertig miljoen reserve

---

BLOEDTHEE

OVERTREFT
PILLEN, POEDERS EN CACHETTEN VOOR HET
zuiveren van 't bloed

Geneest allerbest en op radikale wijze: UITSLAG, PUISTEN, SPEEN, VERSTOPPING GEMIS AAN EETLUST, DRAAIINGEN, GAL, SLIJMEN, enz...
In alle goede apotheken - of rechtstreeks bij den uitvinder

Apotheker VANDENBUSSCHE
Rijselstraat, 49, MEENEN
PRIJS 4 FRANK

Voorbehouden aan

WEDUWE VANDE WALLE

ZUIDKAAI ISEGHEM

Bouwstoffen, betonwaren, ijzerwaren, kolen.

De Vallende Ziekten !

EEN ENKEL geneesmiddel zult gij vinden dat doelmatig is tegen deze wreede kwaal. Het is de

POEDER EPILEPSIA Prijs 20 fr.

die van af den eersten dag de aanvallen tegenhoudt — de genezing brengt aan allen die het goed gebruiken en nooit of nooit schadelijk is.
Menigvuldige getuigschriften van genezing zelfs van gevallen die reeds meer dan 20 j. duurden.

Te koop in alle goede apotheken
of rechtstreeks bij den bereider

Apotheker VANDENBUSSCHE -- Meenen

Volledige tekst met beschrijving, uitleg en behandeling der Vallende Ziekten wordt overal GRATIS gezonden op aanvraag.

Familieziekenbond Volksbelang

VLAAMSCH HUIS ISEGHEM

Verzekert tegen ziekte
invaliditeit
X-stralen
operatie
geboorte
sterfte

en telt reeds 1500 leden.

WEES OOK VOORUITZIENDE!

Voor uw SCHILDER- en BEHANGWERK

wendt U tot het huis

J. Lefevere-Huysen truyt

Roeselaerstraat, 168, ISEGHEM

Magazijn van kleuren en vernissen
Groote keus van sponsen en zeemvellen, matten, tapijten, traploopers en karpetten

TROUWE BEDIENING
LAGE PRIJZEN

Nieuw !!
Het Orneuf

Sedert de waardedaling van den frank en de vermindering zijner koopkracht is *een nieuwe soort* **goud** in den handel gebracht dat door zijn betrekkelijk-lagen prijs en zijn uitmuntende hoedanigheden aan eenieder toelaat zich zooals vroeger te voorzien van juweelen, kleinoodien en kostbaarheden van allen aard.

Dit goud draagt het merk: *Orneuf*. Het heeft *9 karaat* goudgehalte. Dus den helft van het 18 karaatgoud. Kleur en uitzicht zijn dezelfde als het 18 karaat. Dit nieuw edelmetaal is bewerkbaar op alle manieren en in alle vormen. Het is zeer hard en dus voor verslijten gevrijwaard.

Wat door deze uitvinding ten zeerste naar voren treedt, is de verhouding van den alle buitenlandsche prijs van een 9 karaatjuweel tegenover den prijs van artikels in vergulsels of opgelegd goud! *Een negen karaat goudartikel kost maar omtrent denzelfden prijs van een soortgelijk artikel in Titrefixe.*

Eene der oorzaken daarvan is dat het *Orneuf* een inlandsche fabrikatie is, en al die goudnamaaksels buitenlandsch werk zijn die, om hier ter markt te komen onderworpen zijn aan nadeelige wisselkoers, hooge tolrechten enz., enz.

Wie zich een artikel in *Orneuf* (9 karaatgoud) aanschaft van b. v. 100 fr., bekomt een voorwerp met werkelijke goudwaarde, terwijl hetzelfde artikel in verguld of opgelegd goud — dat ook 100 fr. kost — slechts een zeer geringe verhandelwaarde daarstelt.

Want:

Waar het 18 karaatgoud teruggekocht wordt aan 15 fr. de gram, wordt het *Orneuf* teruggekocht *aan 7,50 fr. de gram.* Titrefixe en soortgelijke buitenlandsche plaqué's worden slechts teruggenomen aan 2 tot 3 fr. de gram.

Ieder artikel in *Orneuf* draagt een bijzonderen stempel; dit om verwarring te vermijden met het 18 karaatgoud.

Het *Orneuf* is te bekomen aan voordeeligen prijs bij

A. Moenaert-Noppe

"IN DE GULDEN SPOREN,,
Roeselaerestraat, 29, ISEGHEM

waar ook altijd een zeer grooten keus voorhanden is van juweelen — kostbaarheden — tooisels in *goud 18 karaat*, in *platina*, in *wit-goud*, in *briljant*, in *diamant*.

Men treft er ook een belangrijken keus aan van *zak- en armbanduurwerken* in alle metalen en der bestgekende merken. — *Wekkers, schouw- en wanduurwerken* vindt men er altijd in grooten voorraad.

Moet ge een goeden *Bril* hebben, die uw gezicht bewaart en verbetert en die u daarbij nog sierlijk staat, bij *Moenaert* zijn er zulke — probeer het — 't is niet noodig meer daarvoor naar 'n groote stad te gaan, waar ge driedubbel betaalt voor dezelfde waar. *In* **"De Gulden Sporen,,** *betaalt ge een lagen prijs voor goede waar*, en alle mogelijke herstellingen worden er nauwkeurig en zorgvol uitgevoerd.

ELEKTRIESCHE GLAZENSLIJPERIJ

Waarom ?

spaart ge niet in de Vlaamsch-Nationale Spaargilde?

VLAAMSCH HUIS, ISEGHEM

't Wordt ongezien
met een kleintje bijeengegaard
Met kermis uitkeerbaar
Jaarlijks een of meer lotingen
Vraagt inlichtingen aan de Boden
Dit jaar werd reeds 50.000 fr. gespaard

VOLKSAPOTHEEK

Michel Verhamme

82, Roeselarestraat, 82, ISEGHEM

Alle scheikundige produkten
Alle binnen- en buitenlandsche specialiteiten
Nauwkeurige uitvoering van alle voorschriften der Heeren Geneesheeren

---

DE SCHOONSTE KINDERS.....
zijn deze die dagelijks gepoederd worden met

DULCIOR POEIER

Te koop in alle goede apotheken. DE DOOS: 1,50 FR.

Voor uwe LEEUWENVLAGGEN, SPELDEN en alle andere propaganda artikels wendt U tot

JULES GALLOIS

16, DORP COOLSKAMP

Magazijn van WIJNEN & LIKEUREN
GENADIGE PRIJZEN GENADIGE PRIJZEN

3 % TERUG AAN DE PLAATSELIJKE BONDEN

Pectoïds

Overtreffen alle andere zwarte pillekens tegen den hoest !

Zij Kosten enkel 4 frank !

Uw apotheker heeft er !

Pectoïds geven U voortdurend een klare stem, een frissche mond, een aangename adem.

ZORG DAT GIJ ALTIJD UW DOOS OP ZAK HEBT!

"MONO,, Poeders

ONFEILBAAR GENEESMIDDEL TEGEN:
Hoofd- en Schele Hoofdpijn, Zenuwlijden, Hevige Tandpijn, Rheumatiek, Grippe

Waarom ?

Zijn de MONO POEDERS verkieslijk aan alle andere produkten van gelijken aard?
OMDAT ZIJ *onmiddellijk* de hevigste pijnen stillen.
OMDAT ZIJ *altijd* genezen, daar waar alle andere geneesmiddelen mislukt hebben.
OMDAT ZIJ de maag *nooit* vermoeien.
OMDAT ZIJ door meestal de voornaamste geneesheeren voorgeschreven worden, om hunne menigvuldige genezingen, zelfs in de hardnekkigste gevallen.
OMDAT ZIJ, dank aan hunnen aangenamen smaak, door de moeilijkste personen gemakkelijk ingenomen worden.
OMDAT ZIJ in geen cachetten zijn, en zoodus door de teederste magen verdragen worden.

TE KOOP IN ALLE GOEDE APOTHEKEN
in doozen van

12 pakjes, 4.50 fr. **25 pakjes, 8.00 fr.**

Drukkerij J. Lannoo, Ieperschestraat, 22-24, Thielt — Telefoon 169